

Типологія помилок в роботі психолога

Аналіз професійних проблем психологів цікавить не лише самих фахівців, а й широкий загал. Професійні помилки психологів визначаються в залежності від сфери діяльності психолога, його особистісних цінностей та настанов, від організаційних контурів діяльності, які ще не є цілковито усталені для психологічних професій. Нами зроблена спроба дати визначення певним помилкам, від яких застерігають професійних психологів в їх діяльності в процесі оволодіння професією, а саме: *надмірне переважання діагностичного напрямку, занадто поспішне формування висновків, ігнорування основних принципів психологічного вивчення явищ, вихід за межі своєї компетентності, прагнення до інновацій в своїй роботі та некритичне застосування неадаптованих методик та технологій.*

Помилка надмірної уваги до психодіагностичних обстежень полягає в ігноруванні інших видів діяльності та перетворенні психодіагностичних досліджень та обстежень в домінуючий вид професійної активності.

Помилка поспішного формування висновків полягає в формуванні точного і надійного діагнозу на підставі результатів експрес тестування без виконання вимоги глибокого психологічного аналізу і грамотної інтерпретації комплексу різних показників в їх динаміці.

Помилка ігнорування основних принципів психологічного вивчення явищ проявляється у використанні недостатньої кількості даних, без уважного опрацювання того, як певні особливості проявляються у життєвих ситуаціях, без вивчення «життєвих показників».

Помилка виходу за межі своєї компетентності проявляється в постановках діагнозів, що не передбачено в ряді психологічних професій (зокрема в діяльності викладача чи шкільного психолога).

Помилка прагнення до інновацій полягає у застосування неадаптованих методик, але нових методик, в яких не враховуються соціальні та культурні умови життя обстежуваних людей.

Певних помилок важко уникнути під час психологічного консультування, а саме в описаному процесі мають місце такі типові помилки: *самоствердження психолога на консультації, надмірна безпосередність у поведінці або неприродна*

поведінка, прагнення надавати корисні поради, проєкція власних труднощів на проблеми клієнта, оцінка клієнта.

Помилка самоствердження психолога полягає у демонстрації своєї позиції як успішної і сильної людини без врахування почуттів людини, що тонко відчуває ставлення психолога до себе, може відчувати приниження за себе, свою життєву безпорадність, особисту провину за те, що шукає підтримки та допомоги.

Помилка надмірної зайвої безпосередності полягає у відсутності такту і делікатного ставлення до людей, що шукають допомоги.

Помилка неприродної поведінки полягає у штучних манерах поведінки, виконанні професійної ролі та носінні масок надмірної впевненості, компетентності, недоступності, маніфестації свого всезнання, величі.

Помилка у прагненні обов'язково дати корисну пораду полягає у пропозиції рішень, а не підтримці пошуків людини виходу із складної ситуації, щоб забезпечити її активне залучення в продуктивний процес всебічного аналізу і розгляду своєї проблеми.

Помилка оцінювання полягає у баченні проблем інших людей через призму поглядів і оцінок психолога, без співчуття до людей, що приводить до упередженого суб'єктивного спотворення їх проблем.

Запобіганню помилок допомагає звернення до колективного діалогічного професійного процесу, прагнення до зв'язку з реальним життям, постійна увага до здійснення роботи за реальними запитами людей, професійний неспокій та самовдосконалення, повага до праць класиків психології та результатів наукових пошуків сучасних психологів.